No. 132. **1842.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Dingsdag **1 November.**

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten October.

De generaal *Tib. Sebastiani* die eergisteren lang in conferentie met den minister van oorlog was geweest, is heden morgen bij den koning op St. Cloud ontboden, waar ook de maarschalk *Soult* tegenwoordig was. Men schijnt den generaal het kommandement over de eerste militaire divisie te willen toevertrouwen.

— De maarschalk *Oudinot* zal morgen zijne woning in het hotel der Invaliden betrekken; en bij die gelegenheid eene algemeene wapenschouwing over de oude en verminkte daar verpleegd wordende militairen houden.

— De vereeniging van gedeputeerden die onlangs bij den heer *Fulchiron* is gehouden en waarin gesproken is over de kwestie van een met Belgie te sluiten handelstraktaat, waartegen de algemeene geest was, heeft stof tot vele aanmerkingen en gevolgtrekkingen gegeven. Nog heden behelst het *Journal des Débats* eene redenering, waarin het tracht aan te toonen dat in dergelijke bijeenkomsten veel gevaarlijks gelegen is; dat zij strijdig zijn, zoo niet met de letter dan toch met den geest van het charter; dat zij in de regten van het uitvoerend bewind en zelfs van de kamer treden, en vooral ook de vrije handeling van de administratie belemmeren. Ten gevolge der verschillende in het midden gebragte aanmerkingen heeft de heer *Fulchiron* zelf een brief aan het *Journal des Débats* gezonden, waarin hij zegt dat verscheidene gedeputeerden zich bij hem vereenigd hadden om het gewigtig vraagstuk der tolvereeniging te onderzoeken, doch niet met het vooral genomen besluit om dezelve te doen mislukken; hij en zijne vrienden hadden zich niet als gedeputeerden, als deel van eene meer of minder aanzienlijke fractie der kamer verzameld, maar hadden willen gebruik maken van het regt dat ieder Franschman heeft, om zich met gematigdheid bezig te houden met de groote belangen van landbouw, manufacturen, handel en zeevaart, die gewisselijk wijzigingen zouden ondergaan indien de tolvereeniging met Belgie tot stand kwam. Men had zich derhalve slechts tot bijzondere gesprekken bepaald; wel hadden sommige leden de gevaren doen uitkomen die uit gezegde vereeniging voor de fransche nijverheid konden voortvloeijen, maar er was geen besluit genomen, daar het tot geene stemming gekomen was. De heer *Fulchiron* eindigt met de verzekering dat ten zijnent nimmer eene inconstitutionele of met de betamelijkheid strijdende handeling zou plaats hebben.

Het meergemelde blad maakt bij de plaatsing van dezen brief de aanmerking, dat het aan hetzelve leed doet dat de heer *Fulchiron* niet eenvoudig logenstraft hetgeen men ten koste der bewuste bijeenkomst verbreid heeft, en dat nog niet opgeklaard is, al is het dan tot geene stemming gekomen, of men zich niet verbonden heeft, om overal naar vermogen het bedoelde handeltraktaat te bestrijden.

— Aanstaande Zaturdag zal er een groot gastmaal te St. Cloud gegeven worden, ter viering van het tweejarig bestaan van het tegenwoordig ministerie. Nog geen bestuur was, na de omwenteling van 1830, zoo lang in stand gebleven. Al de vreemde gezanten zullen op dit gastmaal worden genoodigd.

— De benoeming van den luitenant-generaal *Jacqueminot* tot opperbevelhebber der nationale garde heeft, naar verzekerd wordt, den naijver van den luitenant-generaal *Pajol*, bevelhebber over de eerste militaire divisie, in zoo hooge mate opgewekt dat hij voornemens is op zijn ontslag aan te dringen. De oorzaak is deze: wanneer tot hiertoe de nationale garde en de bezoldigde troepen gezamenlijk tot de dienst opgeroepen werden, plaatsten de laatsten zich onder de orders van den bevelhebber der eerste, omdat deze den rang van maarschalk van Frankrijk bekleedde. Maar thans houdt die reden tot deze schikking op, en de luitenant-generaal *Pajol* wil zich niet onder de bevelen van een krijgsmakker stellen, die veel korteren tijd dan hij denzelfden rang bekleedt. Bijaldien het gerucht zich bevestigt, dat de generaal *Jacqueminot* den genoemden post slechts *ad interim* waarneemt, en dat het opperbevel over de nationale garde aan den hertog *van Aumale*, bij diens terugkomst uit Algiers, opgedragen zal worden, dan zou daardoor een einde aan dezen strijd over den voorrang gemaakt zijn.

— De Luit. generaal gouverneur *Bugeaud*, heeft aan den minister van Oorlog een rapport omtrent zijne laatste expeditie gezonden:

» In dezen veldtogt van 19 dagen, zegt hij, hebben wij aan den Kalifa *Ben Salem* een belangrijk deel van zijn gouvernement ontnomen; er blijft nu slechts over nog eenige Kabijlsche stammen te onderwerpen, maar ook die zou men des noods kunnen laten berusten, zonder dat ons zulks eenig nadeel zou doen. De generaal *Lamoriciere* heeft de stammen van het Zuiden en Zuidoosten van Tekedempt, die aan *Abd-el-Kader* steeds hulp zonden, geheel verwoest. De generaal *Changarnier* is den 11den dezer tegen eenige niet onderworpene stammen te veld getrokken. De generaal *Bedeau* heeft zich den 12den dezer op marsch naar Tlemcen begeven. De generaal *Levasseur* heeft eenige vijandige stammen getuchtigd, en meldt, dat in de omstreken van Philippeville alles rustig is.”

— Ter beurze van heden (29 October) waren genoteerd: 5 pCt. 119,50; 3 pCt. 79,90; Nap. r. 108,50; Spanje 12⅛; Rom. L. 105⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten October.

Volgens berigten uit Petertburg is Z. M. de keizer wederom van deszelfs jongste reis op het paleis van Zarsko Jesolo teruggekomen.

— De Nederlandsche minister van finantien, de heer *Rochussen*, [illegible]

— In de zitting der thans te Berlijn vereenigde afgevaardigden van den 24sten ll., is met 87 tegen tegen 11 stemmen tot eene vermindering der belasting op het zout besloten, en tevens, om door de vermeerdering van het getal zoutwinkels en den verkoop in kleinere hoeveelheden aan de factorijen, op eene vermindering van den prijs te werken.

— Uit Berlijn schrijft men nog het volgende:

« Bij den brand die het grootste gedeelte van de stad Kasan in de asch gelegd heeft, is ook vernield geworden een der rijkste en belangrijkste speciale bibliotheken die er ooit bestaan hebben, namelijk die van den beroemden taalkundige *Vater*, hoogleeraar in de vergelijkende philologie aan de keizerlijke universiteit te Kasan. Deze bibliotheek waarvan het getal deelen 65000 bedroeg, bevatte meer dan 32000 grammaires en dictionnaires, zoo gedrukte als geschrevene, in alle talen, tongvallen en dialecten die op den bekenden aardbol gesproken worden. De vernieling dezer bibliotheek is een wezenlijk verlies voor de wetenschap.

» De heer *Vater* was van wege de koninklijke Akademie van wetenschappen te Berlijn aangezocht om eene nieuwe uitgave der werken van *Aristoteles* te vervaardigen, welke zij daarna wilde uitgeven, doch genoemde geleerde heeft haar geschreven, dat hij door de verbranding van al zijne boeken en papieren in de onmogelijkheid is om gezegde eervolle taak te vervullen, waartoe hij reeds een groot getal bouwstoffen had verzameld.

» De commissie alhier die belast is met de uitgave eener prachteditie der komplete werken van *Frederik* II, zet haren arbeid met de grootste vlijt voort. De keizer van Rusland en de regeringen der hertogen van Brunswijk en Nassau hebben ter harer beschikking gesteld alle documenten betrekkelijk de regering van den grooten koning, die zich in hunne archieven bevonden.

» De materiele uitvoering dezer uitgave der werken van *Frederik* II zal op eene in Duitschland voorbeeldelooze wijs prachtig en sierlijk zijn. De platen, waarvan verscheidene besteld zijn, bij de uitstekendste fransche en engelsche kunstenaars, zullen alleen meer dan 80,000 Thalers kosten.”

— De prins en prinses *Karel* van Pruissen zijn, met Hoogstderzelver kinderen, van Berlijn naar Weimar gereisd, om HH. KK. HH. den Erfgroothertog en diens jeugdige gemalin te verwelkomen.

— De voorloopige werkzaamheden aan den vestingbouw te Ulm zijn den 18den dezer, den verjaardag van den slag bij Leipzig, op eene plegtige wijze aangevangen. Zij zullen den geheelen winter worden voortgezet, terwijl het leggen van den eersten steen in het volgend voorjaar zal plaats hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten October.

Men heeft het programma bekend gemaakt van de aanstaande opening der beide kamer op den 8sten dezer. De burgerwacht en de troepen van het garnizoen zullen bij die gelegenheid onder de wapenen komen, en langs den weg van het koninklijk paleis tot aan het lokaal waar de kamers vergaderen, geschaard zijn.

— Bij een koninklijk besluit van den 26sten, te Parijs genomen zijn een aantal verdienstelijke schilders en kunstenaars met de Leopoldsorde begiftigd. Men merkt daarbij onder anderen op de heeren *Jacquard* van Lyon, *Koekkoek*, *Geefs* en *van Bree*.

— In de meeste steden zijn de verkiezingen in eenen liberalen zin uitgevallen. Te Leuven, en zelfs te Mechelen, heeft de partij der geestelijkheid het onderspit moeten delven, gelijk ook te Gent, alwaar echter niet de liberalen, maar de zoogenaamde Orangisten, de overwinning hebben behaald. In de kleinere steden en op het platte land zijn echter bijna al de verkiezingen weder ten voordeele van de geestelijkheid afgeloopen. Een en ander heeft intusschen den moed van de partij der liberalen niet weinig aangewakkerd, en de hoop bij dezelve verlevendigd, dat hare hoofden weder op het kussen zullen kunnen geraken.

— Het Belgisch blad *l' Indépendant* behelst het volgende, onder het opschrift van: *Het traktaat met Nederland.*

» Het traktaat met Nedesland, gesloten tot bepaalde regeling van alle vraagstukken, nog hangende gebleven bij het verdrag van den 19 April 1839, is den 19 dezer maand, door de Nederlandsche en Belgische gevolmagtigden geparapheerd; en, ofschoon de beide Regeringen zich voorbehouden hebben hetzelve aan eene laatste herziening te onderwerpen, gelooven wij, dat men het als vastgesteld en geteekend mag beschouwen, indien zulks niet reeds op het oogenblik, waarop wij schrijven, het geval is.

» Naar hetgeen wij vernemen, behelst dit traktaat 70 of 71 artikelen, en is het in drie gedeelten gesplitst. Hetzelve regelt:

1°. De grensscheiding 2°. de vaart op de rivieren; 3°. de talrijke punten van finantielen aard, in het traktaat van 1839 begrepen. Alle de zwarigheden, al de vraagstukken, die zich hadden voorgedaan, zijn opgelost.

» Wat de grensscheiding betreft, stelt het verdrag als *regt* vast het [illegible] nopens Martelange (Luxemburg). Belgie zal het dorp behouden, behalve de [illegible] huizen ter linker zijde van den weg van Bastogne naar Arlon, die door den Groothertog bezeten worden en die hem verblijven. Wij vermeenen, dat men, na de in bezitneming van het aanzienlijkste gedeelte des dorps, ter regter zijde van genoemden weg, nooit meer verlangd heeft; welke in bezitneming, in 1839, met opmerkelijke behoedzaamheid is geschied. Men verzekert ook, dat de grensbepaling van Limburg op eene voor Belgie en deszelfs bevolking voordeelige wijs is geschikt.

» Wat de vaart op de rivieren aangaat, de afdeeling van het traktaat deswege voltooit, in de eerste plaats, de omtrent de Scheldevaart gemaakte bepalingen, en vervolgens regelt hetzelve datgeen wat de binnenwateren betreft, het gebruik van het kanaal van Terneuzen en de vaart op de Maas.

» Nopens al die punten, heeft Belgie schier alles verkregen wat zijne gemagtigden hadden verlangd, die zich ook zoo verre mogelijk van alle overdrijving hebben vrij gehouden, om de onderhandeling tot eene bepaalde schikking niet te belemmeren. Zonder de belangen van den Nederlandschen handel in het allerminste op te offeren, heeft het kabinet van 's Gravenhage geschikte bepalingen aangenomen, ter verzekering van de gemeenschap tusschen de Belgische Schelde en den Duitschen Rijn. Op het kanaal van Terneuzen zal men in eenige gevallen, van tolregten bevrijd zijn, en de vaart op de Maas is alleen aan het zeer gemagtigde tolregt onderworpen, hetwelk door de Luiksche gemagtigden is voorgeslagen.

» Al de finantiele vraagstukken, daaronder dat wege de Maatschappij van de Volksvlijt, zijn mede opgelost.

» De rente van vijf millioen, door de Londensche Conferentie aan België opgelegd, is in categoriën verdeeld. Wat, onder die renten, de waarde van handelsvoordeelen vertegenwoordigt (omstreeks 400 duizend guldens), is als perpetuële rente vastgesteld. Jaarlijks zal België die som aan het Koningrijk der Nederlanden betalen. Vervolgens heeft er eene eerste overschrijving plaats gehad van 600 duizend guldens, van het Grootboek der publieke schuld te Amsterdam, op het Grootboek der publieke schuld te Brussel, voor de renten, ingeschreven ten behoeve van openbare Belgische instellingen en voor de terugbetaling van alle speciale fondsen, die in Nederland bestonden, onder anderen, het fonds voor den landbouw. Voor het overige, zal er mede overschrijving plaats vinden; intusschen heeft de Belgische Regering zich voorbehouden, een deel der schuld te kapitaliseren, tot eene som van twee millioenen guldens rente; van dat voorbehoud kan zij in een' bepaald tijdsverloop gebruik maken.

» Er is eene schikking getroffen, waarbij de maatschappij voor de volksvlijt zich jegens de twee partijen kwijt, wegens het door haar verschuldigde, onder welke benaming ook, en dienvolgens wegens het geïncasseerde door den gewezen Rijks kassier, wegens het achterstallige der dotatie en wegens hetgeen zij in 1849 aan aflossing moest betalen. Wij vermeenen, dat, ten gevolge van deze schikking, de Staat in het bezit van het bosch van Soignies treedt, hetwelk nog eene uitgestrektheid van vijf duizend bunders heeft.

» Reeds hebben wij gezegd, dat Koning *Willem II* aan België afstaat zijn paleis in Brussel, dat des *Prinsen van Oranje* geheeten, het paveljoen en park van Tervueren, en het hotel op de *Place Roijal*; kortom alle eigendommen, die hij in Belgie mogt bezitten. Deze afstand geschiedt tegen eene som van drie millioen guldens.

» Indien wij wel onderrigt zijn, zou ook eene overeenkomst geteekend zijn wegens de vaart op de binnenwateren, volgens welke de Belgische handelsschepen en vaartuigen aan geene andere noch hoogere regten dan de Nederlandsche mogen worden onderworpen, zoodat de steenkolen uit het bassin van Luik, de Maas met Belgische schepen kunnen afzakken, zonder hoogere regten te betalen, dan de Nederlandsche schepen.

» Al dezo staatsstukken zijn geteekend door den generaal *Prisse*, onzen vertegenwoordiger te 's Gravenhage, en door den heer *A. Dujardin*, lid van de commissie te Utrecht. Men verzekert, dat deze twee gevolmagtigden, gedurende deze langdurige en moeijelijke onderhandeling, die thans zoo gelukkig tot een einde is gebragt, blijken hebben gegeven van de regten en belangen des lands volkomen te verstaan.»

(Het Fransche ministeriële Ochtenblad meldt, in een bijzonder berigt uit 's Gravenhage van den 22 October, dat het tusschen Nederland en Belgie geslotene tractaat, waaraan nu nog maar de onderteekening ontbreekt, bestaat uit omstreeks 70 artikelen, en alle punten, die nog onafgedaan waren, regelt. « De door den Koning der Nederlanden gedane afstand van zijne paleizen te Brussel (dus vervolgt de berigtgever), aan welke die Vorst eene bijzondere waarde hechtte, omdat zij een geschenk der Natie waren, heeft eene staatkundige beteekenis. Maar niet alleen de Koning heeft opofferingen gedaan, opdat zijn verlangen naar het afdoen der bestaande geschillen en naar het bevestigen van het vertrouwen en de goede harmonie tusschen de beide landen vervuld mogt worden. Ook Nederland heeft zich het doen van eenige nieuwe inwilligingen getroost. Dat land kon niet meer doen. Hetzelve had dan ook aan de Belgische onderhandelaars verklaard, dat, ingeval de laatste niet in 24 uren vóór de opening der zitting van de Staten-Generaal aangenomen mogten zijn, men alle verdere onderhandelingen zou afbreken; dat dan de gezant de heer *Falck*, uit Brussel teruggeroepen zou worden, en dat men zich gereed zou maken tot eene openlijke breuk, in afwachting van de uitwerking van een regtstreeksch beroep op den door de Groote Mogendheden voor de uitvoering van het tractaat van 1839 beloofden waarborg. Belgie heeft ingezien, hoe zijn toestand en welligt die van geheel Europa zou verwikkelen, indien het niet toetrad tot de voorstellen van het 's Gravenhaagsche kabinet, en de heer *Dujardin* is hier aangekomen op het oogenblik dat de troonrede reeds was opgesteld. De onderhandelaars hebben, voor het overige, van hunnen kant blijken gegeven van eene verzoenende en wederkeerig welwillende gezindheid, die niet weinig tot den gelukkigen uitslag dezer zaak heeft bijgedragen. In het bijzonder, verdienen, van den kant der Belgen, de heer *Dujardin*, en van de zijde van Nederland de heeren *Rochussen* en *van Hall* allen lof).»

— Men zegt dat de heeren *Van der Smissen*, *Van Laethem* en *Verpraet*, nu eerstdaags naar Bouillon zullen vervoerd worden, en ook de heer *Van der Meere*, indien zijn toestand het gedoogt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten October.

Gisteren morgen vroegtijdig is van hier, na een jaar in onze vesting in garnizoen gelegen te hebben, naar 's Hage vertrokken het 2de bataillon jagers, onder bevel van den majoor *Wortman*, terwijl morgen uit 's Hage het 1ste bataillon gewacht wordt om in onze vesting garnizoen te houden.

— De eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van gisteren *aangenomen* het ontwerp van adres in antwoord op de Troonrede, haar door de Tweede Kamer toegezonden. Heden (maandag) des namiddags ten een ure, zal eene deputatie van de Staten-Generaal, bestaande uit leden der beide Kamers, bij Z. M. den Koning worden toegelaten, om Hoogstdenzelven het adres aan te bieden.

De afdeelingen van de Tweede Kamer zullen zich heden wederom bezig houden, met het onderzoek van het ontwerp van wet, nopens de regterlijke organisatie.

— Men verneemt, dat de heer *Schooneveld*, in het comitté der Tweede Kamer, van 26 October jl., heeft gedaan het volgende voor-

stel, tot verandering der artikelen 91 en 93, van het reglement van orde voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal:

» Edel Mogende Heeren!

» Bij de aandachtige vergelijking der art. 91 en 94 van het nieuw reglement van orde met art. 190 der Grondwet, ben ik tot de overtuiging gekomen, dat de eerstgenoemde artikelen inbreuk maken op hetgeen de Grondwet voorschrijft, en, eenmaal met die overtuiging bezield zijnde, heb ik het van mijn pligt geacht, zulks ten allerspoedigste ter kennisse te brengen van de Kamer, ten einde nog vóór de eerste toepassing der laatste belangrijkste bepaling van art 93, eene verandering daarin te doen plaats hebben.

» In art. 103 der Grondwet wordt gevonden, dat de zittingen der Tweede Kamer worden gehouden *in het openbaar*, waarbij als uitzondering wordt bevoegd, dat de Kamer met geslotene deuren raadpleegt, zoo 1/10 der tegenwoordig zijnde leden zulks vordert, of de voorzitter het noodig oordeelt.

» Naar aanleiding alzoo van dat art. 106, kan in elk voorkomend geval eene raadpleging met geslotene deuren worden gevorderd of door den voorzitter belegd, maar, bij algemeen reglement te gelasten, dat eene zekere soort van raadpleging altijd zal plaats hebben met geslotene deuren, zonder dat er zelfs blijke, of dat 1/10 der leden zulks vordert, of dat de voorzitter het noodig oordeelt: dat loopt tegen het voorschrift der Grondwet in en kan noch mag, met eene getrouwe inachtneming derzelve, eenige toepassing erlangen. Men bedenke slechts dat, zoo de Kamer de bevoegdheid konde hebben bij wege van reglementaire bepalingen in ééne soort van raadplegingen van art. 109 af te wijken, datzelfde regt zoude moeten bestaan voor elke andere raadpleging, b. v. het budget en dergelijke, en wel zonder dat er ooit ware gebleken, dat men verkeerde in een der twee gevallen, waarin art. 109 het toelaat, namelijk, dat 1/10 der leden het vorderde of de voorzitter het noodzakelijk oordeelde.

» Het is om deze redenen, dat ik de vrijheid neme aan de leden der Kamer voor te stellen, de tegenwoordige redactie, en van art. 81 en van het meer belangrijk art. 93 van het reglement van orde te veranderen, vóór dat het laatstgemelde artikel voor de eerstemaal zoude worden gebragt in toepassing, en die artikelen te lezen als volgt:

» Art. 91. Het ontwerp door de commissie goedgekeurd zijnde, wordt naar de afdeelingen gezonden en aldaar onderzocht.

» Art. 93. De beraadslagingen daarover worden aan de orde van den dag gesteld; bij den aanvang derzelve wordt het ontwerp-adres, gedrukt, aan de leden rondgedeeld.»

— Het heeft Z. M. den Koning der Franschen behaagd, den heer *H. Zeeman*, te Amsterdam woonachtig, als een blijk van Hoogstdeszelfs tevredenheid over de door dien heer opgestelde beschrijving van wijlen Z. K. H. den hertog *van Orleans*, eene prachtig bewerkte gouden medaille van den eersten rang, onder geleide van eenen hoogstvereerenden brief, te doen toekomen.

Deze gedenkpenning stelt vóór, op de voorzijde, 's Konings borstbeeld, versierd met een' laanwerkrans, en het omschrift: *Louis Philippe premier Roi des Français.* Op de keerzijde leest men, in een' krans: *Donné par le Roi* à Mr. *Zeeman*, *à Amsterdam.*

— Ten bewijze van den toenemenden bloei van het badhuis te Scheveningen, wordt uit 's Hage gemeld, dat gedurende het afgeloopen saizoen van 1842, er niet minder dan 13381 baden genomen zijn, welk getal met 281 baden het cijfer overtreft, van de in het voordeeligste jaar, sedert de daarstelling van het badhuis, namelijk in het jaar 1834 genomen baden.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 26sten, dat Zr. Ms. fregat *Rijn*, *ad interim* gecommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *Bijl de Vroe*, sedert eenige dagen ter reede dier stad ligt, om met den eersten gunstigen wind naar de Middelandsche zee te vertrekken.

— Zeker persoon te Amsterdam, die in de *Stads-Courant*, onder den verdichten naam van *J. Beek*, eene advertentie als *waarzegger* had doen plaatsen, en wiens eigenlijk bedrijf kamerbehanger te Utrecht is geweest, is bij het kantongeregt n°. 2, te Amsterdam, schuldig verklaard aan het uitoefenen van het bedrijf van voorzeggen (*pronostiquer*), en dien ten gevolge in de op die overtreding gestelde boete veroordeeld.

— Uit 's Hage wordt van den 28sten geschreven:

» Gisteren nacht, omtrent twee ure, is er brand ontstaan in het wagenhuis der tweede woning aan de Beeklaan, in de nabijheid dezer residentie. Gelukkig woei de wind, die zeer hevig was, van de woning af, waardoor zij is behouden gebleven, doch het wagenhuis, met al hetgeen het bevatte, twee varkens en twee daarbij staande hooischelven zijn eene prooi der vlammen geworden. Hetgeen voornamelijk bij dezen brand moet betreurd worden, is, dat men onder de puinhoopen van het wagenhuis het verbrande en gansch misvormde lijk eener vrouw gevonden heeft, van wier aanzijn op die plaats aan de bewoners van het nabij gelegen huis niets bekend was. Hoe deze ongelukkige aldaar gekomen, en op welk eene wijs de brand ontstaan is, weet men tot dusverre niet met zekerheid, doch wordt daaromtrent een ijverig onderzoek gedaan.

— Uit Hoorn wordt van den 26sten dezer gemeld:

» Gisteren morgen, tusschen half vijf en vijf ure is alhier in de grutterij van *T. Bots*, grutter en winkelier, aan het Nieuweland, een brand ontstaan, welke in een oogenblik zoo hevig was, dat er aan geen blusschen te denken viel. De grutterij is, met eene daaraan belendende stal, geheel afgebrand. De brand is waarschijnlijk het eerst bij den Eest ontstaan, doch de oorzaak tot heden onbekend. De bewoner was voor brandschade verzekerd.

— Uit Apeldoorn schrijft men van den 23sten October.

» Men verneemt dat Z. M. Koning *Willem Frederik* graaf *van Nassau*, op Hoogstd. reis van Berlijn naar 's Hage, in de eerste helft der volgende maand, slechts weinige dagen op het Loo zal doorbrengen. Reeds is een van Zr. Ms. rijtuigen, en zijn eenige bedienden en paarden gepasseerd, naar de residentie gaande.

» Donderdag aanstaande zal alhier publiek worden geveild de machinale papier-fabrijk *de Vlijt*, met al derzelver aanhoorigheden, benevens het fraaije spatieuse heerenhuis en de buitenplaats. Het is te wenschen, dat dit belangrijk etablissement in handen kome van iemand die vermogen en lust bezit, om de werkzaamheden in hetzelve te doen hervatten, en daardoor eene bron van welvaart voor de nijvere klasse dezer gemeente te heropenen."

— Uit IJsselstein wordt van den 26sten dezer gemeld:

» Als een bewijs van hoogen ouderdom, kan van hier worden berigt, dat ll. Zondag, den 23sten October, te dezer stede overleden is: *Geertruida van Weerdenborg*, geboren te Benschop, den 1sten April 1742. Zij bereikte dus den ouderdom van 100 jaar en ruim zes maanden; zij is tweemaal gehuwd geweest; haar laatste man, *Jan van Rooijen*, is reeds voor vele jaren overleden. Bij dezen had zij twee kinderen, welke in hunne eerste jeugd zijn gestorven. Sedert de laatste jaren van haar leven werd zij door de R. C. Diaconie van Benschop gealimenteerd; zij was van den boerenstand, had in haren vroegeren en meergevorderden leeftijd altoos zwaar gewerkt; en als eene bijzonderheid kan van haar gemeld worden, dat zij nimmer ziek is geweest en nooit eenige medicijnen heeft gebruikt; zij was steeds vrolijk en opgeruimd van humeur, altoos bezig, en hoe oud zij ook was, wilde zij echter nimmer iemand hebben om haar in huisselijke werkzaamheden behulpzaam te zijn; zij behield steeds alle hare zintuigen, met uitzondering van het gehoor; hare geestvermogens waren tot 8 dagen voor haar afsterven nog helder, zoodat zij zich van hare eerste jeugd alles zeer klaar konde voorstellen. Door hare ongeveinsde godsvrucht genoot zij steeds de achting van alle weldenkenden.»

— Uit Groningen wordt gemeld:

» Als een bewijs van den sterken groei, welke in het warme en drooge jaar 1842 bij sommige gewassen is waargenomen, kan onder andere strekken, dat in de laatstgehoudene openbare vergadering van het *Natuurkundig Genootschap* alhier, eenige buitengemeen groote *kalabassen* of *pompoenen* (*cucurbita maxima*) getoond zijn, welke het gewigt hadden van 75, 90, 115 en 130 oude ponden. Die van 130 ponden bloeide eerst op den 7 Augustus en heeft dus binnen weinig meer dan twee maanden zijnen ganschen wasdom verkregen. Die vruchten waren aan den Landhuishoudelijken tuin)waar zij nog liggen) toegezonden uit de *Scharmer* en *Scheemda*, alwaar zij gekweekt waren."

In eene onlangs uitgekomen brochure, getiteld: *La vie et la mort du duc d'Orleans*, leest men op bladzijde 10 het volgende:

» *Ten gevolge van de komst zijns vaders tot den troon van Frankrijk, hertog van Orleans geworden zijnde, verzocht en verkreeg de hertog van Chartres de eer des bevels over het fransche leger hetwelk den Belgen, door de Hollanders geslagen en op het punt eene schandelijke restauratie te ondergaan, ter hulp werd gezonden.*

» *Doch de Hollanders lieten onzen dapperen krijgslieden dit alternatief niet over, en op het gezigt van den driekleurigen standaard*, NAMEN ZIJ DE VLUGT »

Het *Journal de la Haye* heeft, ten deze opzigte, de volgende nota ontvangen:

» Deze laatste paragraaf is noch juist, noch naauwkeurig; het is eene LEUGEN. De Hollanders hebben de VLUGT NIET GENOMEN, maar zijn EERVOL TERUG GETROKKEN, uit achting voor de vertoogen der Londensche conferentie, ten gevolge der stellige bevelen aan den Prins van Oranje, in naam des Konings zijn vader, overhandigd, en volgens eene overeenkomst, tusschen den Prins *van Oranje* en den maarschalk *Gérard* geteekend.»

Bovengemeld blad laat hierop volgen:

» Deze nota, door eene edele en grootmoedige verontwaardiging ingegeven, is ons toegezonden door eenen der voornaamste kooplieden van Rotterdam, welke ook zijne zonen en bloedverwanten telde in de rijen der dapperen, die, zoo moedig gestreden hebben voor de handhaving onzer regten; en ook hij, hij weet wel dat onze krijgslieden voor den vijand niet gevloden zijn.

» Reeds meermalen hebben wij de grove dwalingen aangewezen, waarin gewoonlijk de fransche drukpers en letterkunde vervallen, wanneer zij zich bezig houden met onze belangen, die zij niet begrijpen, of met onze zeden en gebruiken, die zij niet kennen; doch tot heden hebben wij nog geene leugen behoeven aan te wijzen, wier ongerijmdheid zoo zonneklaar was. Frankrijk bezit eigen

roem genoeg wegens zijne hooge wapenfeiten, en zijne schrijvers, die zich met de hedendaagsche geschiedenis bezig houden, behoeven hetzelve geene overwinningen toe te schrijven, die het niet behaald heeft; *maar juist zóó wordt de geschiedenis geschreven.* Wat ons betreft, wij protesteren nadrukkelijk, in naam des vaderlands en des legers, tegen dergelijke leugen; en wij zeggen, dat meer dan een onzer dappere officieren zijn degen verbroken — en meer dan een onzer dappere krijgslieden tranen gestort heeft, bij het vernemen der tijding eener overeenkomst, die, voorgeschreven door overwegingen van hooge staatkunde, en in het belang van den Europeschen vrede, hun, in den naam van hunnen Vorst, eenen eervollen terugtogt gebood."

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52 negen zest.; Certif. 5 pCt. 101¾; Kansbill. 26¼; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 94⁵⁄₁₆; dito 3½ pCt. 77⅝; Domein losr. 5 pCt. 101; Handelm. 136 drie achtste; O. Indie 5 pCt. 99⅞; Spoorweg op Haarlem 70; dito op Rott. 66¼; Rijn Spoorweg 91¾; Haarlemmermeer 104⅞; Rusland 5 pCt. 105¾; 4 pCt. 88 drie achtste; Inschr. in Assign. 6 pCt. 88⅝; Certif. van dito 70¾; Spanje 16 een zest.; Portugal 5 pCt. 32; Oostenr. Met. 5 pCt. 108; Amerika 6 pCt. 36; dito 5 pCt. 38¼; Braz. 66 drie achtste; Philadelphia 5 pCt. 38 drie achtste; Id. 6 pCt. 37.

*** Gevoelig over de menigvuldige blijken van deelneming dezer Stadgenooten, bij het treurig overlijden mijner hartelijk geliefde Echtgenoote bewezen, heb ik de eer mijnen opregten dank te betuigen.

BREDA, 31 October 1842. G. MOOLENBERGH.

*** De Ondergeteekende, Directeur van het *Théâtre National*, heeft de eer het geachte Publiek te *Breda* te berigten, dat de verlenging der *Thielsche Kermis* hem in de volstrekte onmoogelijkheid stelt, om volgens beloften, *Breda* met zijn talrijk Gezelschap te komen bezoeken, om rede zijn *Colossale Tent*, welke heden te *Thiel* staat, niet tijdig genoeg zich te *Breda* kan bevinden, en het Komedie-Gebouw niet meer disponibel was, (maar hoopt, in dankbare herinnering voor de menigvuldige blijken van den goeden bijval, welke hem het gepasseerd jaar is te beurt gevallen), het toekomende jaar met zijn geheel nieuw Gebouw en een talrijk Gezelschap de Kermis te komen bezoeken.

UEd. Dienaar,
J. FOUGEROUX.

*** Het GEMEENTE-BESTUUR van *Terheyden*, Provincie *Noord-Braband*, als daartoe behoorlijk gemagtigd, zal, op Woensdag den 16. November 1842, des voormiddags ten 10 ure, onder nadere approbatie, ten Raadhuize derzelve Gemeente, den minstdoende publiek Aanbesteden:

Het OPBOUWEN van een geheel NIEUW SCHOOLLOKAAL, en eenige REPARATIEN aan de ONDERWIJZERS-WONING te *Terheyden*, met bijlevering der benoodigde MATERIALEN.

Bestek en Teekeningen zullen acht dagen bevorens op de gewone uren, ter Gemeentens Secretarie voor een ieder ter inzage en lezing liggen, terwijl daags voor de Aanbesteding aanwijzing in loco zal worden gedaan.

TERHEYDEN den 23. October 1842.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
C. VAN LOMMEL, vᵗ.
Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris,
C. ROMME.

HOUT-VERKOOPING.

Op Vrijdag den 4. November 1842, bij de Kleine Kerk, aan de Haven, te *Breda*, van eene aanzienlijke partij GREENEN-, VUREN- en DENNEN-TIMMERHOUT, EIKEN- en WAGENSCHOT-HOUT, enz.

W. MORLEY,

Veemarktstraat, N°. 138,

heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat bij de WINTER-MODES heeft ontvangen; zijnde de nieuwste Modellen van HOEDEN, MUTSEN, COIFFURES, MANTELS, CRISPIJNS; alle soorten van MERINOSSEN, MOHAIRS, MOUSELINE DE LAINE, MANTEL-STOFFEN, MOFFEN, BOAS en andere BONTEN, en al wat verder tot het WINTER-TOILET behoort. — Hij durft zich in de welwillendheid der DAMES aan te bevelen; zich vleijende, dat zoo wel de civiliteit der Prijzen, als het ruime Assortiment, niets te wenschen zal overlaten.

UITGEPAKT TE BREDA, IN HET HOTEL *DE STAD DIEST*, OP DEN HAAGDIJK, BIJ KUIPERS.

Het Magazijn is in de Beneden-Voorkamer.

Lakens, Shawls, Zijden, Stoffen en Nieuwigheden

VAN ALLERLEI AARD,

VERKOOPT IN HET GROOT EN IN HET KLEIN TEGEN VASTE PRIJZEN.

35 % BENEDEN DE GEWONE PRIJZEN.

Echte Cachemieren Shawls, Indoux, Cabile, Thibet, Cartan, Broché de Lyon, et Mousseline de laine, 6 tot 1²/₄ breed, *f* 1,— à 60 Ct.; Marceline, *f* 6,— tot 75 Ct.; Gros de Naples, unis et Façonnées, 75 Ct. tot *f* 1,—; Bouts de Soie, unis et façonnées, *f* 1,05 tot *f* 1,75 Ct.; Taffetas, 4 tot 7¼ breed, *f* 1,40 tot *f* 2,—; Fransche Merinos etc., Satin de laine, 9¼ breed, 80 Ct. tot *f* 1,10; Mousseline de laine, 25 Ct. tot *f* 1,—; Napolitaine, 60 tot 75 Ct.; Nieuwe Stoffen voor Pantalons en Palletots, 8¼ breed, *f* 3,— tot *f* 5,—; Lakens in alle soorten van *f* 2,— tot *f* 7,—; Cachemiren en Satijnen Vesten van 75 Ct. tot *f* 5,—.

NB. Het geëerd Publiek wordt toegestaan, wanneer men over het gekochtte niet tevreden mogt zijn, hetzelve, mits denzelfden dag, terug te bezorgen.

*** M. M. BARRUEL et COTTEREAU, chimistes et professeurs à la faculté de médecine de Paris, ont constaté la *supériorité* du SIROP en de la PATE de NAFÉ d'Arabie sur tous les pectoraux de ce genre; en effet d'après leurs analyses les propriétés pectorales que possèdent le SIROP et de la PATE de NAFÉ ne doivent être attribuées qu'au *fruit raffraichissant de Nafé.* Ces pectoraux font donc exception à la plupart des pâtes et Sirops dont le principe calmant est souvent l'opium ou autre substance analogue. Dépôt du SIROP et de la PATE de NAFÉ chez M. A. P. MAASSEN, Pharmacien à *Bréda* et *dans toutes les principales pharmacies de la Hollande.*

*** Bij R. J. SCHIERBEEK JUNIOR, te *GRONINGEN*, is uitgegeven de eerste Aflevering van een uitmuntend PLAATWERK, hetwelk, onder den titel van:

PAYNE'S UNIVERSUM,

zal uitkomen in maandelijksche Afleveringen, ieder voorzien van 3 of 4 fraaije GRAVURES OP STAAL, 3 of 4 *Houtsneden en een OORSPRONKELIJKEN, verklarenden Tekst*, à 50 Cents. Een nader PROSPECTUS van dit **PRACHTWERK**, hetwelk zich even zeer door AFWISSELING en VERSCHEIDENHEID VAN VOORSTELLINGEN, als door eene **NETTE UITVOERING** en een' ALLEZINS BILLIJKEN PRIJS, aanbeveelt aan iederen Beminnaar van voortbrengselen van Kunst en Wetenschap, is GRATIS te bekomen; terwijl de INTEEKENING tot den 15. November e. k. bij alle BOEK- en KUNSTHANDELAREN des Rijks is opengesteld.

*** Door BROESE & COMP., te *Breda*, is op den 22sten October 1842 aan het Edel Achtbaar Bestuur hunner Woonplaats ter vertaling in het Nederduitsch vertoond:

Unterweisung widersetzliche Pferde in jeder Art gründlich abzurichten nach dem vom Verfasser bei der Königlichen Lehr-Escadron ertheilten Unterricht theoretisch praktisch dargestellt, von ANTON KORSEPA, *Königlich Pruissischen Dressirmeister. Mit 15 lithographirten Steinabdrucken.* Berlin 1836.

Bij Bovengemelden zijn voorhanden de volgende

ENGELSCHE PRACHT-ALMANAKKEN VOOR 1843.

FISHER'S DRAWING ROOM SCRAP-BOOK, ou l'Album des Salons, Trente-six Gravures, Elegamment Relié . . . . . *f* 12,50.

THE KEEPSAKE, edited bij The Countess of Blessington. With highlij finished engravings bij The most eminent Artists . » 12,50.

FORGET ME NOT, a Christmas, Newyear's, and Birthdaij Present, Appealing bij the magic of its name, to gentle feelings and effections, kept within the heart, like gold. L. E. L. Edited bij Frederic Shoberl . . . . » 6,80.

THE CHILD'S BEST LESSON-BOOK being the Historij of the Patriarchs abridged, and adopted to childhood bij Mrs. Blair, from a child thou hast known the Holij Scriptures. . . . » 1,80.

THE BIBLE STORIJ-BOOK, bij Bourne Hall Draper . . » 3,00.

ALMANACH DE GOTHA . . . . 2,30.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.